

PARENTESEN

november 2019 nr 8 www.pargas.spfpension.fi

Innehållsförteckning	
Ordförandens spalt	s 2
Höstmötets föredragningslista	s 3
Tidningarnas mångfald	s 4
Mousakas med små pumpor...	s 4
O älskeliga telefonfröknar	s 5
Styrelsens sammansättning o funktionärer	s 6
Hobby- o programgrupper	s 7
Händelsekalender o resor	s 8
Vattenjumpa	s 9
Sortering av avfall	s 10
Minnen ur Gunnel Janssons minnesbok	

Foto: Gusse Laurén, Fotoklubben

Ordförandens spalt

Jag hade nyligen glädjen att få delta i en diskussion i Stadshuset om möjligheterna till samarbete kring frågor som har med vård och omsorg att göra, dels mellan olika organisationer i Pargas och resten av Åboland, dels mellan organisationerna och staden. Där deltog, förutom representanter för staden, ett brett spektrum av föreningar och andra organisationer som arbetar för att stödja olika grupper som kan behöva stöd, allt ifrån barn och unga till personer med funktionsnedsättningar och äldre. Vår förening sysslar ju inte direkt med vård och omsorg, men utan tvekan är vårdfrågorna relevanta också för oss. Jag hoppas därför att den här diskussionen på sikt kan leda till nya former av samarbete, så att till exempel olika handikapporganisationer kan komma och presentera sin verksamhet på våra månadsträffar – vilket ju delvis redan har skett. Vi vet ännu inte vad det ska bli av den kommande vårdreformen, men det är viktigt för oss att vi följer med i utvecklingen och aktivt arbetar för de äldres bästa. Tack vare våra månadsträffar, våra många hobbygrupper och vår reseverksamhet får vi möjligheter att bedriva socialt umgänge samtidigt som vi får lära oss nya saker. Det

här bidrar utan tvekan till att öka vårt eget välmående. Och det är i allas eget intresse att aktivt delta i verksamheten.

En verksamhet som jag också vill ta upp här är seniorföreläsningarna i samarbete med medborgarinstitutet Kombi. Vi fick i oktober lyssna till en intressant och givande föreläsning om avfallssortering, något som jag tror alla av oss hade nytta av. En vecka efter månadsträffen i november får vi höra om jazzens historia och lyssna på musikexempel, med Nicke Packalén som föreläsare. Och i vår har vi två verkligt intressanta föreläsningar att se fram emot. Torsdagen den 27 februari får vi besök av EU-parlamentarikern Nils Torvalds, med stark åboländsk anknytning, som ska tala om EU, Åboland och världens klimatkris. En månad senare, onsdagen den 25 mars, får vi höra Tove Janssons brorsdotter Sophia Jansson från Moomin Characters berätta om Mumin, som nästa år fyller 75 år. Obs. att det krävs förhandsanmälan till Kombis kansli, tfn 0400 852596, eller via kombi.pargas.fi. Nästa månadsträff, den 18 december, firar vi som vanligt julfest, då både nuvarande och blivande medlemmar är välkomna. Och några dagar senare går vi åter mot ljusare tider!

Mikael Reuter

Höstmöte onsdagen den 20 november 2019

Pargas svenska pensionärer r.f.

Höstmöte 20.11.2019

Föredragningslista

1. Höstmötet öppnas
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet
3. Val av två protokolljusterare och två rösträknare
4. Konstatera att mötet är stadgeenligt sammankallat och beslutfört
5. Fastställande av föredragningslistan
6. Fastställande av verksamhetsplan för år 2020
7. Fastställande av medlemsavgift för år 2020
8. Fastställande av budgeten för år 2020
9. Val av styrelseordförande för år 2020
10. Val av fyra styrelsemedlemmar för två år (2020–2021) i stället för dem som är i tur att avgå
11. Val av två verksamhetsgranskare och två suppleanter för dem för år 2020
12. Övriga stadgeenligt framlagda ärenden

Höstmötet avslutas

Tidningarnas mångfald!

Då jag satt och hörde på Tom Simolas tal om ÅU och Kungörelsen kom jag ihåg hur de transporterades till Ålön. Då kördes mjölken till mejeriet med häst och kärra Bönderna på Ålön turades om att köra och samtidigt hämtades posten. Efter kriget bars posten ut av postiljon. Vädret kunde många gånger ställa till det för dem. Men fram kom tidningen. Åbo Underrättelser hade en bilaga Veckändan kunde beröra en resa eller en känd person från Åboland. Kungörelsen igen lästes för det mesta av Pargas bor. Men även av dem som flyttat bort från orten prenumererade på Kungörelsen, Hufvudstadsbladet med sina bilagor från Åboland, Nyland Österbotten. Landsbygdens Folk hörde även till jordbruket. Jag besökte söndagsskola, då var det Barnvännen. Från skolan kunde tidningen heta Eos. För att veta vad radion sände var det Radiobladet, där kunde även TV programmet finnas. SOKs tidningen Samarbete fanns i många hem. Församlingsbladet och Ungdomsvännen var kyrkliga tidningar. Många tidningar kommer i samband med medlem i en förening eller arbetsplats. Marthornas Husmodern senare

Marthabladet. Skyddskåristen, senare kom Soldatgossen då Skyddskåren upphörde. De som var anställda på Pargas Kalk kunde läsa "Partek av idag" eller Paraset. Före kriget kom en tidning som Gruvan ut gavs ut av Tjänstemannaklubben. Scouternas idrottsföreningar gav ut sina egna tidningar. Turun Sanomat var den finska tidningen. Även veckotidningar från Sverige. Veckojournalen Husmodern de var viktigt att läsa om de kungliga. Urklipp gjordes ibland av recept eller en handarbetsbilaga. Min Hembygd följde nog med sin tid. Ibland diskuterades vad det hänt i vår by. Vår lilla radio hjälpte till att få de färska nyheterna.

Nog trycktes tidningar många fler än jag har skrivit om. Tyvärr är det många som inte prenumererar eller läser en papperstidning. De knäpper på telefonerna var man än är. De diskuterar med sin telefon inte med sin granne som sitter bredvid. Ensamheten blir en plåga, alla gamla kan inte med det nymodiga och alla har inte datorer och knappteleson. Många behöver en hjälpande hand för att ro allt iland.

Ruth Johansson

Som matglad pargasit vill jag inte undanhålla Parentesens läsare detta läckra recept på moussaka med säsongens pumpor. Lycka till!
"Tant Berit"

MOUSAKAS MED SMÅ PUMPOR OCH KÖTTFÄRS

Förberedelsestid: 145 minuter För 6 personer

1 1/2 kilo små pumpor

3/4 av kilo köttfärs

1 tekopp smör

1 1/2 tekopp olja till stekning

1/2 kilo röda tomater

1 tunnklippad lök

1/2 tekopp malt rostat bröd

3/4 av tekopp mald ost

1 dos béchamelle - salt och peppar

Vi tvättar och rensar små pumporna. Vi klipper dem i avlånga skivor.

Vi lägger salt på dem och steker dem i oljan. Vi smälter halva smöret i en kastrull och bryner löken i. Vi tillägger köttfärsen, smälta (i blandaren)

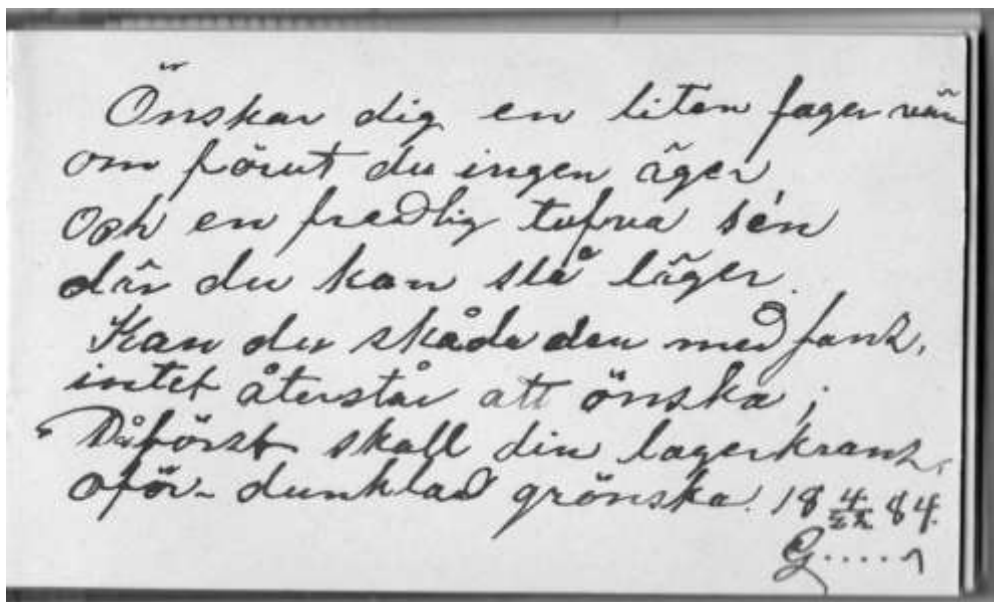
tomaterna, salt och peppar och 1 glas vatten och kokar dem i ungefär en halv timme, tills köttfärsen "dricker" sin buljong. Vi tar kastrullen bort av spisen och lägger rostade brödet i. Vi blandar dem till en massa. Vi förbereder béchamellen (se sås béchamelle). Vi breder smör på en medelmåttig panna och sätter små pumporna i linjer. (Halva av dem). Vi lägger lite ost och köttfärsen på dem. Vi lägger dem överallt och sätter resta små pumporna på och (på dem) béchamellen. Vi lägger resta osten, lite rostat bröd, besprutar vi med smält smör och bakar i 40 minuter i medelmåttig temperatur. Vi väntar lite att den blir lite kall och serverar

O, ÄLSKELIGA TELEFONFRÖKNAR

Jag anser telefonfröknarna egentligen utgöra eliten bland fröknar. De äro förbindliga i högsta grad, de göra icke skillnad till personen, de tolerera utan att rodna alla möjliga kontakter, de hindra en aldrig att taga en lur, de representera det centrala i mänskligheten och dock säga de alltid anspråkslöst: »ringa är min lott". Men, o älskliga förmedlerskor av allt gott och ont över och under jorden, varför i helsike blir jag alltjämt avbruten i mina samtal med människosläktet? Är det mig ni vill skydda för värld enes ondsko eller är det människorna ni vill bevara för att komma under strecket i HelsingforsPosten? Och inte nog med att jag vid vartannat samtal blir avbruten, jag kan få stå och hålla en lång låda för honom hopa sjuhundrasextiosex förbindliga damers samlade ovilja. Men, mina fröknar, besinnen ordspråket: hellre brödlös än trådlös! Det kan ju f.ö. hända att felet alls icke är edert, utan apparaturens. Vad vet jag. Jag tänkte nyligen fråga den alltid vänliga ingenjör Rosberg om saken, men jag kunde inte, ty - samtalet avbröts. Och att van d r a till telefonchefen, det är ju en skymf mot hela hans institut, vilket just avser att i möjligaste mån spara de mänskliga pedalerna för pianot och för nyssförlovade, vilka påstås tro att kärleken kan taga

vid andra änden av linjementet, en lång och viktig låda, och jag konstaterar med sympati den aktningsfulla andakt varmed han åhör min utläggning, och så, när jag sist och slutligen har anledning att pretendera hans lilla inlägg i diskussionen, befinnes det att han för länge, länge sedan är saligen avkopplad och jag har fått predika för en elektromagnet och ett par ringklockor. Är det kristligt? Judligt är det åtminstone inte, det skall Moses veta. Nu är saken den att det alls inte är meine Wenigkeit allena, som på detta sätt behandlas, utan vi mångpratare överhuvudtaget. Och det är detta - de mångas upprepade klagomål - som förmår mig att över min sensibla hjässa vägen också genom bottinerna. Jag har aldrig varit nyssförlovad, så att jag ingenting vet om den saken. Efter denna lilla avvikning från samtalsämnet vill jag blott upprepa: goda damer, låten dem, som svadan hava, tala till punkt - eller åtminstone till semikolon, ifall en timmes tid spela, "Jungfruns bön" för edra lyssnande öron, med luren på pianolocket och en fuktig glans i blicken.

Guss Mattsson "I dag" 9/IX 1905

Styrelsens sammansättning och funktionärer 2019

Ordförande	Mikael Reuter mikael@undala.fi	040 552 49 78
Vice ordförande	Kristina von Weissenberg kristinavw@parnet.fi	040 455 0655
Sekreterare	Vivan Norring-Nyström ia@norrskata.com	0500 83 74 38
Skattmästare	Bror Berg laban1234@gmail.com	040 560 19 38
Övriga ledamöter	Gunnel Jansson jansson.gunnel@parnet.fi	040 595 72 03
	Stig Kavander swkavander@gmail.com	0400 22 21 87
	Kurt Lindroos kurt.lindroos475@hotmail.fi	0500 59 40 45
	Kari Penttinen kari@esnet.fi	050 511 97 77
	Maria Simberg-Sörensen maria.ss@parnet.fi	040 825 50 39

Funktionärer

Medlemssekreterare	Kurt Lindroos	(se ovan)
Mediekontakt	Gunnel Jansson	(se ovan)
Foto/klippbok	Stig Kavander	(se ovan)
Teknikansvarig	Kari Penttinen	(se ovan)
Resegruppen	Clara Kronqvist-Sundström, ordf. kronqvistclara@gmail.com	040 867 19 48
	Anita Sjöholm, medlem sjoholmani@gmail.com	050 307 16 99
	Gunnel Jansson, medlem	(se ovan)
	Asta Lindholm, mentor lindastae@gmail.com	040 575 31 20
Parentesens redaktion	Maria Simberg-Sörensen Kristina von Weissenberg	
Parentesens ombrytning	Carl-Gustav Nygårdas	
Webbansvarig	Carl-Gustav Nygårdas carlgustav.nygardas@gmail.com	040 507 14 61
IT-stödperson:	Pentti Nyström pena@norrskata.com	050 566 70 35
Medlem av SPF:s resekommitté	Asta Lindholm	(se ovan)

Nya medlemmar kan anmäla sig direkt till medlemssekreteraren
Kurt Lindroos 0500 59 40 45 kurt.lindroos475@hotmail.fi eller till föreningens sekreterare **Vivan Norring-Nyström**, 0500 837 438 ia@norrskata.com eller via webben

HOBBYGRUPPER

Boule, IT, konst, musik och trädgård enligt separata kallelser från gruppledarna

Boccia/Boule	Estrid Enlund	050 346 35 70	essi.enlund@outlook.com
Bowling	Seppo Rajamäki	0400 46 91 92	seppo.rajamaki1@gmail.com
Bridge	Per Österman	0400 21 14 52	per.osterman@parnet.fi
Fotogrupp	Lorenz Michael	0400 23 31 43	losse.michael@gmail.com
Fågelskådning	Marcus Duncker	040 552 11 00	duncker.marcus@gmail.com
Da Capo			
Encore	Maria Simberg-Sörensen	040 825 50 39	maria.ss@parnet.fi
Konst			
Stavgång	Rainer Wahtera	040 091 22 69	rainer.wahtera@gmail.com
Trädgård			
Vattengympa	Kari Penttinen	050 511 97 77	kari@esnet.fi
IT-grupperna	Pentti Nyström	050 566 70 35	pena@norrskata.com
Litterära salongen	Stina Engblom-Colliander	0400 71 53 88	stina202@parnet.fi
Släktforskarna	Gustav Sundström	050 505 15 22	sundstroms@parnet.fi

Släktforskargruppen träffas i allmänhet udda veckor i Seniorum tisdagar kl. 13.

Fotogrupperna träffas varannan tisdag i Seniorum kl. 17. Se närmare på hemsidan.

Bridgeklubben efterlyser flera spelare. Kontakta Per Österman, 0400 21 14 52

Följ med hemsidans. www.pargas.spfpension.fi händelsekalender eller föreningens Facebooksida *Pargas svenska pensionärer* . Många grupper informerar där om aktuella händelser.

Programgrupperna och gruppledarna för PSP:s månadsträffar

1. Beni von Weissenberg	040 545 14 35	benivw@parnet.fi
2. Mårten Malmlund	0400 71 03 12	marten.malmlund@gmail.com
3. Gunnel Jansson	040 595 72 03	jansson.gunnel@parnet.fi
4. Rainer Wahtera	0400 91 22 69	rainer.wahtera@gmail.com
5. Rose-Marie Lindroos	050 562 54 10	rose.marie48@hotmail.fi
Kurt Lindroos	0500 59 40 45	kurt.lindroos475@hotmail.fi
6. Stina Engblom Colliander	0400 71 53 88	stina202@parnet.fi
7. Christina Ahlsund	040 759 90 52	cahlsund@parnet.fi
Arvo Björkroth	044 564 93 51	arvobjorkroth@yahoo.com
8. Obesatt		
9. Carita Karlsson	045 641 52 66	tiitikarlsson@gmail.com
10. Siv Nygårdas	040 574 24 31	siv.nygardas@gmail.com
Aino Mattsson	040 844 06 98	aino.mattsson42@gmail.com

Händelsekalender

- 21.11 **Förbundets höstmöte i Tammerfors**
- 27.11 **Jazzens uppkomst och utveckling. Seniorföreläsning i Stadshuset kl 13-15**
För dig som tycker om musik och vill vidga dina vyer. Tillsammans med Nicke Packalen diskuterar vi och lyssnar på musikexempel med olika stilar inom jazzen.
Anmälan på samma sätt som oktoberföreläsningen.

Obs! Förhandsanmälan till Kombis kansli, tfn 0400 852596, eller via kombi.pargas.fi
Deltagaravgiften 5 € faktureras inte, utan betalas vid dörren.
Kombis seniorföreläsning i samarbete med Pargas svenska pensionärer r.f. Ingen rabatt.
- 10.12 **Styrelsemöte**
- 18.12 **Månadsträff med julfest**

Resor

LILLAJULSKRYSSNINGEN 2019 med Viking Grace måndag-tisdag 25-26.11.

Anmälningar med namn, födelsedatum och hyttönskemål senast 16.10. Grace avgår från Åbo kl. 20.55
Ankomst till Åbo 26.11.2019 kl. 19.50 . Bussen startar kl. 19.

VÅREN 2020

Stadsresa till Salo onsdagen den 29.01.2020

Start kl. 09.00. från Bustis. Framme i Salo dricker vi kaffe och får en guidad rundtur i Veturitalli konstmuseum, varefter vi åker till Halikko kyrka för ett kort besök. Lunch på restaurang Kastu i Salo, varefter vi besöker till Salo elektronikmuseum där vi också får guidning.

Kanske ännu en kaffe i Designhill, så klarar vi hemfärden! Tillbaka i Pargas ca 16.30. Resan pris 40 €, vari ingår kaffe i Veturitalli, lunch, inträdesbiljetter, guidningar och resa. Resan betalas en vecka i förväg, senast 22.01.20 till resekontot.

Robin Hood, musikal, Fallåker i Esbo, lördagen den 29.02.2020

Start kl. 13.30 från Bustis. Föreställningen börjar kl.16.00, kaffe i pausen. Åter i Pargas ca kl. 20.30.
Resans pris 40 €, i detta ingår biljett, kaffe i pausen och resa. Anmäl senast den 31.01. 20 om Du vill komma med på teater och betala resan senast den 22.02.20. till resekontot.

Hemlig resa tisdagen 24.3.2020.

Start kl. 08.00 från Bustis. Åter i Pargas ca kl. 17.00. Resans pris är ännu öppet

CANDIDE, Leonard Bernsteins operett, 4.4.2020 ÅST kl. 15. Biljetter 65 euro + buss. Anmälan före 15.12. 2019

Leonard Bernsteins operett Candide uppfördes under Bernsteins jubileumsår, hösten 2018, för första gången på 40 år i Helsingfors. Produktionen, som sågs på Savoy-teaterns scen, rosades av både publiken och kritikerkåren. Nu framförs denna högklassiga uppsättning i Åbo, på Åbo Svenska Teaters Stora scen, under våren 2020.

Handlingen i Candide baseras på Voltaires berömda roman. Operettversionens libretto är knivskarpt, och både humorn och intrigen fungerar även idag. Regissören Tuomas Parkkinen har skapat en underhållande och charmerande dramatiserad regi. Verket lämpar sig för vänner av såväl opera som operett och musikal.

Som solister lyser bl.a. Tero Harjunniemi, Kaisa Ranta, Heikki Kilpeläinen, Annami Hylkilä, Heikki Halinen och Heli Immonen.

Kapellmästare Jonas Rannila leder Åbo filharmoniska orkester samt Candide-kören, som satts ihop enkom för denna produktion. För den nya finska översättningen står Auli Särkiö-Pitkänen. Föreställningen textas på både svenska och finska.

Anmälan och frågor.

Om inte annat meddelas startar bussen alltid från busstationen och kör Kalkvägen. Meddela var du stiger på. Meddela också om eventuell diet samt allergier vid anmälan. Kom också ihåg dagliga mediciner och ta med mera än det som behövs för den angivna tiden för resan.

Kom ihåg att anmälan är bindande och observera också att om resan görs med buss, bör hela resans pris betalas även om egen bil används.

Ändringar meddelas i PK under Föreningsnytt och på hemsidan.

Kontakta oss. Före månadsmötet sitter vi kl. 12–13 och tar emot anmälningar. Anmälan är alltid bindande.

Betalningen görs hädanefter på föreningens resekonto **FI21 6601 0010 0803 07**. Skriv alltid namn och ex. Chess, Estland etc. eller datum för resan som meddelande vid betalning vilket gör den enklare att identifiera.

Presentation av hobbygrupperna

Redaktionen fortsätter sin serie där vi presenterar våra hobbygrupper för att ge föreningens medlemmar en bättre bild av vad de olika grupperna sysslar med. I detta nummer av Parentesen presenterar vi **Vattenjumpan**.

Vattenjumpan – skonsam motion

Vattenjumpan är en motionsform som belastar musklerna, men är skonsam för lederna.

Den är därför populär bland äldre människor, i vår förening deltar 43 personer uppdelade på två grupper. Ena gruppen samlas på eftermiddagen på torsdagar och den andra på fredagar i bassängen i Folkhälsanhuset.

Jumpan börjar alltid med uppvärmning, vanligen så att man använder skumgummihantlar eller flexistång ("lötköpötkö") som belastar armarna samtidigt som man går på stället, gärna med hög knälyftning, så att lårmusklerna också värms upp. Ofta görs själva träningen som cirkelträning med olika stationer där man övar olika muskelgrupper. Man kan börja med att ha foten trädd i en ögla i ett gummiband under vattnet och i översta ögla har

man en stång, som man håller i med båda händerna och töjer gummibandet med överarmsmusklerna. Man kan också flyta omkring sittande på flexistången och sparka med benen. Efter en minut börjar lårmusklerna kännas uttröttade! Vid en annan station kan man hålla i räcket med båda händerna och lyfta fötterna mot bassängväggen så högt man kan och sen skjuta benen bakåt ut i vattnet och sen lyfta på nytt mot väggen. Under en minut hinner man med runt 15 lyft och då börjar det nog ren kännas i magmusklerna. Det viktiga är ändå att det inte finns något tvång för hur många rörelser man gör. Man jumpar med en sån intensitet som känns bra för en själv! Vanligen brukar vi ha sex olika stationer med olika program.

Efter att alla muskelgrupper fått sin beskärda del följer töjning av musklerna som blivit förkortade vid ansträngningen. Sist av allt brukar vi njuta en

stund i bastun innan vi går hem uppfriskade av ett mångsidigt motionspass.

Kari Penttinen

Flytande på flexistången kan man ta sig fram med hjälp av armar och ben. Olle Anckar, Leif Karlsson och Pia-Gunn Anckar försöker komma fram så fort som möjligt i en lättsam tävling!

Bilden tagen av Aron Munoz

Seniorföreläsningen den 23.10 2019

Sortering av hemmets avfall. Vad skall läggas i vilket kärl?

Miljörådgivare Mikaela Sundqvist från Sydvästra Finlands avfallsservice berättade för ett trettiotal vetgiriga pensionärer om vad man skall göra med sina sopor och varför man skall göra det. Ni som inte var i tillfälle att lyssna på Mikaela uppmanas att ta kontakt med henne via [kundtjänst@lsjh](mailto:kundtjanst@lsjh.fi) eller gå in på nätet www.lsjh.fi. Hon uppmuntrade oss och gjorde oss om möjligt ännu mera vetgiriga angående alla olika sorter av material som vi vill göra oss av med.

Den som använder saker och ting så länge det går, står redan på en stadig och miljövänlig grund. Det gäller både papper, kartong, plastförpackningar, metaller och kläder. Nu vet vi också varför det är viktigt att olika kartongförpackningar är både rena och torra då de sätts in i sopkärlen. Rena: därför att de annars kan mögla och möglet i sin tur förstör fibrerna som behövs vid återanvändningen. Torra: därför att fukt också förstör fibrerna – de blir för korta för att kunna binda ihop den nya massan!

Då det gäller plast skall vi komma ihåg att korkar på flaskor och burkar inte skall vara påskruvade, utan slängas separat. Korkarna består nämligen ofta av en annan plastmassa än flaskan. Vid sorteringen styrs de olika sorterna optiskt till rätt fack. Men om korken är fastskruvad fungerar inte den optiska styrningen!

Det som gäller alla plastförpackningar är att det är fråga om just en förpackning, inte en plastburk eller plastflaska som vi som vi köpt för att sätta sylt eller saft i. Det här beror på att förpackningstillverkarna ersätter sopsorteringen för de kostnader som avfallshanteringen för med sig.

Reglerna för vad vi gör med våra sopor finns alltså inte till för att göra livet svårare för oss utan för att göra det lättare att värna om miljön!

Här nedan kan ni följa Mikaelas föreläsning i bild och ord. Lycka till med sorteringen!

Sortering av hemmets avfall

TILL FASTIGHETENS INSAMLINGSKÄRL

BRÄNNBART AVFALL

- Icke återvinningsbart dagligt avfall, såsom
- smutsiga plast- och kartongförpackningar
- matavfall och växtdelar, ifall inte bioavfallet insamlas separat
- hygienprodukter, såsom blöjor och bindor
- kattsand och strö för sällskapsdjur
- städavfall, såsom dammsugarpåsar
- plastföremål, såsom ämbar och leksaker
- kärl, kontorsmaterial, gosedjur och dylika föremål
- kläder och skor
- blomstermylla

Används för produktion av fjärrvärme och elektricitet.

BIOAVFALL

- matrester
- skal av frukter och grönsaker
- kaffesump, teblad och filterpåsar
- hushållspapper och servetter
- förskämda livsmedel
- fiskrens och små ben
- växtdelar och vissa na blommor (inte mylla)

Förpackas i ett neddytbart omslag, till exempel i tidningspapper eller i en biologiskt neddytbar påse.

Ifall ni inte har kompost eller bioavfallskärl sorterar bioavfallet i brännbart avfall.

Används för tillverkning av biogas och jordförbättringsämnen.

TILL FASTIGHETENS INSAMLINGSKÄRL, RINKI-EKOPUNKTEN ELLER ÅTERVINNINGSPUNKTEN

METALL

- sköljda konservburkar och metallburkar
- dryckesburkar utan pant
- aluminiumformar, -folie och -lock
- metallock, -kapsyler och tillslutare
- gamla kastruller och stekpannor
- bestick, saxar, spikar, skruvar och övriga små metallföremål
- tomma aerosolburkar utan tryck
- tomma målburkar

Används för tillverkning av nya metallprodukter.

GLASFÖRPACKNINGAR

- Endast förpackningsglas
- glasburkar och -flaskor

Avlägsna korkar och lock, skölj smutsiga förpackningar.

Sortera allt annat glas, såsom söndriga kärt och fönsterglas i brännbart avfall.

Används för tillverkning av nytt förpackningsglas.

PAPPER

- dagstidningar och tidskrifter
- reklampost och broschyrer
- kuvert
- kopierings- och ritpapper
- produkt- och telefonkataloger
- pocketböcker med mjuka pärmar samt böcker från vilka hårda pärmar har avlägsnats

Används för tillverkning av tidningspapper.

KARTONGFÖRPACKNINGAR

- mjölk- och saftförpackningar
- livsmedelsförpackningar i kartong
- fling-, kex- och sötsaksförpackningar
- papperspåsar och -kassar
- pizzalådor och äggkartonger
- hylsor från WC- och hushållspappersrullar
- multiförpackningar för drycker o.dyl.
- papplådor

Skölj och låt torka. Platta till och packa in i varandra.

Används för tillverkning av hylskartong.

PLASTFÖRPACKNINGAR

- livsmedelsförpackningar i plast, såsom yoghurtburkar, påläggsaskar och -förpackningar samt förpackningar för färdigmat
- plastförpackningar för tvättmedel, schampo och tvål
- flaskor, kanistrar och burkar av plast – helst tillplattade
- plastkassar, -påsar och -omslag
- styroxförpackningar

Ej PVC-plast.

Sortera söndriga platsföremål och smutsiga plastförpackningar i brännbart avfall.

Används för tillverkning av nya plastföremål samt energiproduktion.

FÖR SJÄLV TILL MOTTAGNINGSPLATSERNA (Kontaktuppgifterna på bakpärmen)

ELAPPARATER

Hushållsapparater mottas utan avgift vid mottagningspunkterna för elapparater.

- kylanläggningar, spisar, tvättmaskiner
- TV-apparater, stereo, ADB-utrustning
- småelektronik, t.ex. telefoner, rakapparater och elvispar
- lampor, lysrör, LED- och lågenergilampor

Materialet går till återvinning och säker behandling.

STORA FÖREMÅL

För dem separat sorterade till avfallscentralerna eller sorteringsstationerna

- stora metallföremål
- madrasser och möbler
- wc-stolar och lavoarer

Avgifter och sorteringsinstruktioner: www.lsjh.fi eller tfn 0200 474 70

Återvinningscentralerna tar emot användbara möbler.

Materialet går till återvinning och energiproduktion.

BYGGAVFALL

För dem separat sorterade till avfallscentralerna eller sorteringsstationerna

- rent, ytbehandlat och tryckimpregnerat virke
- brännbart avfall
- fönsterglas
- gipsskivor
- tegel- och betongavfall
- jordmaterial
- bitumentakfit
- slutavfall (f.d. deponiavfall)
- asbestavfall, förpackat och märkt

Avgifter och sorteringsinstruktioner: www.lsjh.fi eller tfn 0200 474 70

Största delen av materialet går till återvinning och energiproduktion.

FARLIGT AVFALL

- Lämnas in på mottagningen för farligt avfall. Från hushållen utan avgift upp till 50 kilo eller liter
- målfärg, lim, lösningsmedel
 - olja, oljigt avfall, bilvatskor
 - kemikalier med farosymbol
 - ackumulatörer och batterier (kan också returneras till försäljarna)
 - mediciner och febertermometer med kvicksilver (också till apoteken)
 - gasflaskor för engångsbruk (övriga till försäljarna)
 - sprängämnen, vapen och ammunition; kontakta polisen

Behandlas i anläggningar för hantering av farligt avfall.

STÄDAVALL FRÅN GÅRDEN

I den egna komposten eller separat sorterat till avfallscentralerna eller sorteringsstationerna

- kvistar och ris
- löv och räfsavfall
- ren halkbekämpningssand

På grund av övervikt och risk för att avfallskäret går sönder får städavfallet inte sättas i det egna avfallskäret. Sand och blött trädgårdsavfall skadar också hanteringsanläggningarnas verksamhet.

Avgifter och sorteringsinstruktioner: www.lsjh.fi eller tfn 0200 474 70

Används för grönbyggnad och energiproduktion.

AVLAGDA TEXTILIER

Tas emot avgiftsfritt från hushåll vid avfallscentralerna och de flesta sorteringsstationerna.

Torra och slutanvända kläder och hemtextilier, t.ex.

- jackor, byxor, kjolar och skjortor
- lakan, handdukar och bordsdukar

Inga mattor, mattor, skor, väskor, bälten, underkläder, strumpor, kuddar, täcken, vadderingar eller gosedjur. Sortera detta avfall i brännbart avfall.

Packa i plastpåse eller sopsäck.

Lämnas genom sortering in för återanvändning, återvinning och energiproduktion.

Vi belastar morgondagen mindre.

Januari 2019

Strandvägen 16

belgiska våfflor och hembakat

Öppettider / Aukioloajat / Open

Måndag
Maanantai
Monday

Stängt
Suljettu
Closed

Tisdag - Lördag
Tiistai - Lauantai
Tuesday - Saturday

08.30 - 17.00

Söndag
Sunnuntai
Sunday

10.00 - 14.00

Follow us on Facebook & Instagram
Facebook: Cafe Wåfflan
Instagram: @cafewafflan